Міністерство освіти і науки України Національний університет «Львівська політехніка» Кафедра систем штучного інтелекту

Звіт

про виконання лабораторних та практичних робіт блоку № 3

На тему: «Цикли. Вкладені Цикли. Завершення виконання циклів. Функції. Простір імен. Перевантаження функцій. Функції з змінною кількістю параметрів (еліпсис). Рекурсія. Вбудовані функції.»

з дисципліни: «Основи програмування»

до:

ВНС Лабораторної Роботи № 2 ВНС Лабораторної Роботи № 3

ВНС Лабораторної Роботи № 7

Практичних Робіт до блоку № 3

Виконала:

Студентка групи ШІ-11 Андрусишин Соломія Володимирівна **Тема роботи:** Ознайомлення з циклами та їх видами: for, while, do-while, та їх значенням у програмуванні. Вивчення способів управління виконанням циклів за допомогою операторів break і continue, а також передчасного завершення циклів. Аналіз вкладених циклів та їх застосування для вирішення складних завдань. Ознайомлення з основами функцій у C++: визначення, параметри, повернення значень, перевантаження функцій та робота з просторами імен. Вивчення розширених можливостей функцій, таких як еліпсис для змінної кількості параметрів, рекурсія, та використання вбудованих функцій для оптимізації коду.

Мета роботи: Ознайомитися з основними типами циклів у С++ (for, while, do-while), їхньою роллю та синтаксисом, а також навчитися застосовувати їх у різних завданнях. Навчитися використовувати оператори break та continue, розуміти умови завершення та передчасне завершення циклів. Засвоїти принципи створення функцій, включаючи передавання параметрів, значення за замовчуванням та повернення результатів. Розібратися з поняттям перевантаження функцій та використанням просторів імен для організації коду. Опанувати роботу з функціями зі змінною кількістю параметрів, а також принципами рекурсії та їхнього застосування у складних задачах. Ознайомитися з вбудованими функціями у С++ та їх роллю у спрощенні коду й виконанні стандартних операцій. Навчитися використовувати вкладені цикли та практично застосовувати їх для вирішення комплексних завдань у програмуванні.

Теоретичні відомості:

1. Введення в Цикли та їх Види в С++:

- Значення та роль циклів у програмуванні.
- O Огляд видів циклів: for, while, do-while.
- Синтаксис та основи використання кожного типу циклу.
- Приклади базових циклів для різних задач.

2. Управління Виконанням Циклів:

• Застосування операторів break та continue.

- Умови завершення циклів.
- Передчасне завершення виконання циклу.
- Приклади та вправи з управлінням циклами.

3.Вкладені Цикли:

- Поняття та важливість вкладених циклів.
- Реалізація вкладених циклів: приклади для різних сценаріїв.
  - О Практичні завдання на вкладені цикли.

4.Основи Функцій у С++:

- о Визначення та оголошення функцій.
- о Параметри функцій: передача за значенням і за посиланням.
  - Параметри за замовчуванням.
  - Повернення значень з функцій.
  - Приклади створення та використання функцій.

5.Перевантаження Функцій та Простір Імен:

- Концепція перевантаження функцій.
- Правила та приклади перевантаження функцій.
- о Поняття та використання просторів імен.
- Вкладені простори імен (С++ 17)
- Роль просторів імен у організації коду.

6.Розширені Можливості Функцій:

- Функції зі змінною кількістю параметрів (еліпсис): синтаксис та приклади.
  - Область видимості функції static, extern.
- Рекурсія: основи, приклади рекурсивних функцій та їх аналіз.
  - Передача масивів та об'єктів як параметрів.
  - Повернення масивів та об'єктів з функцій.

7.Вбудовані Функції в С++:

- Огляд вбудованих функцій у С++.
- о Приклади використання стандартних функцій у програмуванні.
  - Роль вбудованих функцій у спрощенні коду.
  - Практичні завдання для розуміння вбудованих функцій.

Індивідуальний план опрацьовування теорії:

1. Введення в Цикли та їх Види в С++:

• Джерела:

https://youtu.be/zBtcqNdiRf4?si=KSx_SA93IH9-tOpm https://youtu.be/ckJtOMcIxyU?si=0issnIWvpCX70uLh https://youtu.be/pBhaBdXWMmU?si=S_XFjyHXOWJGaLxF

https://youtu.be/QXaSSIjVor8?si=uGp7gpgthHCnuSlw

https://youtu.be/7ZEAxFb_J8s?si=TkiqEtg5oPu3xNYA

• Висновок: Отже, з цих теоретичних відомостей я дізналась, для чого потрібний цикл (цикл дозволяє використовувати певний блок коду , якусь кількість разів , поки задається ця умова.)

Також дізналась основні типи циклів і їхню різницю між собою:

- о for (цикл із лічильником):Використовується, коли кількість ітерацій відома заздалегідь.
- *while (цикл із передумовою):*Виконується, поки умова істинна.
- do-while (цикл із постумовою):Виконує тіло циклу принаймні один раз, оскільки перевірка умови відбувається після виконання.

2. Управління Виконанням Циклів:

• Джерела:

https://youtu.be/rj10LsBKazA?si=f2zY-9TGLfLqC0ae https://youtu.be/UY295pIdeoQ?si=9Xsw7PdbLfoU_N95

- Висновок: Отже, з цих теоретичних відомостей я дізналась, для чого застосовують break та continue і де їх застосовують
  - Break зупиняє виконання поточного циклу (або блоку switch) і передає керування на наступний рядок після циклу чи блоку.
  - *Continue* пропускає залишок тіла циклу для поточної ітерації та переходить до наступної.

3.Основи Функцій у С++:

- Джерела: https://youtu.be/G8P6SvdqU9s?si=fT7y9hyJB4YOWjRK
- Висновок: Отже, з цих теоретичних відомостей я дізналась, для чого застосовують потрібні функції, і яка з них користь.
  - Функція це блок коду, який виконує певну задачу. Вона може приймати вхідні дані (аргументи), виконувати операції та повертати результат.
  - 。 Чим відрізняється функція void.
  - Функції з параметрами і без;
  - 。 Переривання роботи функції (return, throw).

4.Перевантаження Функцій та Простір Імен:

- Джерела: https://youtu.be/3KJfisev6SI?si=ar3QfkprzSKgM7o https://acode.com.ua/urok-108-perevantazhennya-funktsij/
- Висновок: *Перевантаження функцій* це можливість визначати декілька функцій з одним і тим же ім'ям, але з різними параметрами.
  - о Типи повернення в перевантаженні функцій
  - 。 Переваги та недоліки;

5. Функції зі змінною кількістю параметрів (еліпсис):

- Джерела: https://youtu.be/3KJfisev6SI?si=ar3QfkprzSKgM7o
- Висновок: Отже, *еліпсис* у програмуванні використовується для позначення змінної кількості аргументів у функціях. Він дозволяє передавати невизначену кількість параметрів у функцію.
  - В еліпсисі немає ніяких імен змінних. Замість цього ми отримуємо доступ до значень через спеціальний тип
     — va_list. Про va_list можна думати, як про вказівник, який вказує на масив з еліпсисом. Спочатку ми оголошуємо змінну va_list, яку називаємо просто list для зручності використання.

- Використовуємо va_arg для отримання параметрів з еліпсиса.
   Перший параметр це va_list, який ми використовуємо.
   Другий параметр це очікуваний тип параметрів.
- Виконуємо очищення va_list, коли вже зробили все необхідне за допомогою *va_end*.

6.Розширені Можливості Функцій:

- Джерела: https://youtu.be/V7q9w_s0nns?si=NaX_hmrTGYxq_Khr
- Висновок: *Рекурсія* це техніка програмування, коли функція викликає сама себе безпосередньо або опосередковано, щоб вирішити певну задачу.

7.Вбудовані Функції в С++:

- Джерела: https://acode.com.ua/urok-107-vbudovani-funktsiyi/
- Висновок: *Вбудовані функції* -це стандартні функції, які надаються бібліотеками і доступні для використання без необхідності додаткової реалізації. Вони виконують базові й часто використовувані операції, такі як робота з математичними виразами, обробка рядків, введення/виведенняю.

Виконання роботи:

Завдання №1

(VNS Lab2 Task1) - Використовуючи оператор циклу, знайти суму елементів, зазначених у конкретному варіанті. Результат надрукувати, надавши відповідний заголовком.

6) Знайти суму ряду з точністю ϵ =0.0001, загальний член якого

$$a_n = \frac{1}{2^n} + \frac{1}{3^n}$$

(VNS Lab3 Task1) - Для x, що змінюється від а до b з кроком (b-a)/k, де (k=10), обчислити функцію f(x), використовуючи її розклад в степеневий ряд у двох випадках:

- а) для заданого n;
- б) для заданої точності ε (ε =0.0001). Для порівняння знайти точне значення функції.

$$y = e^{x \cos^{\frac{\pi}{4}}}.$$

$$\cos(x \sin^{\frac{\pi}{4}})$$

$$0,1 \le x \le 1$$

$$S = 1 + \frac{\cos\frac{\pi}{4}}{1!}x + \dots + \frac{\cos\frac{\pi}{4}}{n!}x^{n}$$

Завдання №3

(VNS Lab7 Task1) –

Розв'язати зазначене у варіанті завдання, використовуючи функції зі змінною кількістю параметрів.

-Написати функцію min зі змінною кількістю параметрів, що знаходить мінімальне із чисел типу int. Написати викликаючу функцію main, що звертається до функції min не менше трьох разів з кількістю параметрів 5, 10, 12.

Завдання №4

(VNS Lab7 Task2) -

Написати перевантажені функції й основну програму, що їх викликає.

- а) для віднімання дійсних чисел;
- б) для віднімання комплексних чисел.

Завдання №5 (Class Practice Work)

Ви створюєте просту програму керування бібліотекою. Книги в бібліотеці ϵ , користувачі можуть їх взяти або повернути. Програма повинна вміти:

- Перерахувати всі книги.
- Дозволити взяти книгу (за наявності).
- Дозволити повернення книги.
   Структури даних
- Використовуйте масив або вектор для зберігання назв книг.

• Використовуйте інший масив або вектор для збереження стану доступності кожної книги.

Мета Задачі:

Навчитися користуватися операторами циклів та функцією переходу на мітку:

- 1. for() { ... }
- 2. for each
- 3. while() { ... }
- 4. do { ... } while()
- 5. go to

Вимоги:

- 1. while: продовжувати працювати, доки користувач не вирішить вийти.
- 2. do while: Після кожної операції (позичити, повернути, перерахувати) запитуйте користувача, чи хоче він виконати іншу операцію. Якщо так, поверніться назад.
- 3. for: список усіх книг за допомогою циклу.
- 4. for each: перевірити наявність кожної книги.
- 5. goto: якщо користувач вводить неправильний вибір, використовуйте goto, щоб перенаправити його до головного меню.

Завдання №6 (Self Practice Work)

День програміста

Обмеження: 2 сек., 256 МіБ

Нарешті ми його дочекалися, 256-го дня в році (дня програміста)... Кожен зі студентів факультету прикладної математики та інформатики святкували його порізному: дехто вдома, дехто в «Рісаsso», дехто в гуртожитку... Не дивно, що Зеник із Марічкою залишилися святкувати його в гуртожитку. Вони організували «mega party» :-). Свято вдалося...

Наступного дня, гуляючи з Марічкою, Зенику стало цікаво, скільки ж було випито різної випивки?!

Марічка змогла згадати nn назв випивок, а Зеник — mm.

Вам потрібно написати програму, яка порахує скільки ж було різної випивки на святі, яку змогли згадати Зеник з Марічкою.

Вхідні дані

У першому рядку дано цілі числа nn і mm.

У наступних пп рядках дано назви випивок, які змогла згадати Марічка.

В наступних mm рядках дано назви випивок, які зміг згадати Зеник.

Вихідні дані

Єдине ціле число — кількість різної випивки на святі.

Обмеження

 $0 \le n, m \le 7770 \le n, m \le 7777,$ $1 \le |namei| \le 71 \le |namei| \le 7$ (лише маленькі латинські літери), |a||a| — довжина аа.

Завдання №1 (VNS Lab2 Task1)

```
#include <iostream>
#include <cmath>
using namespace std;

int main()

const double epsilon = 0.0001;

double sum = 0.0;

double term;

int n = 1;

do

term = (1.0 / pow(2, n)) + (1.0 / pow(3, n));

sum += term;

n++;

while (fabs(term) > epsilon);

cout << "Сума ряду в точністю до " << epsilon << " дорівнює: " << sum << endl;

cout << "Сума ряду в точністю до " << epsilon << " дорівнює: " << sum << endl;

remainder

double term;

n++;

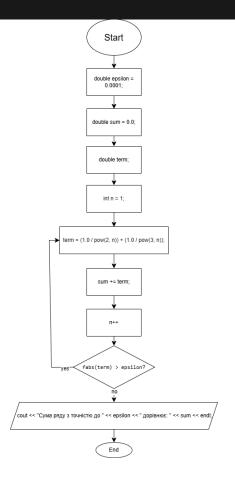
provident sum = 0.0001;

double term;

n++;

provident sum = 0.0001;
```

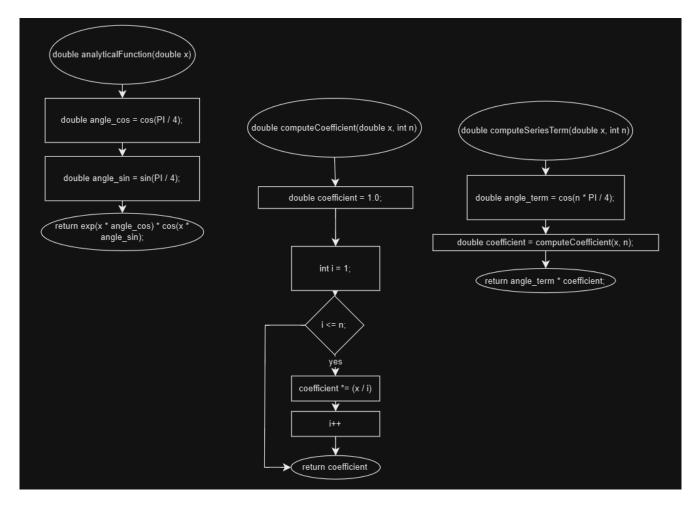
Сума ряду з точністю до 0.0001 дорівнює: 1.49994 PS C:\Users\Solomia> ∏

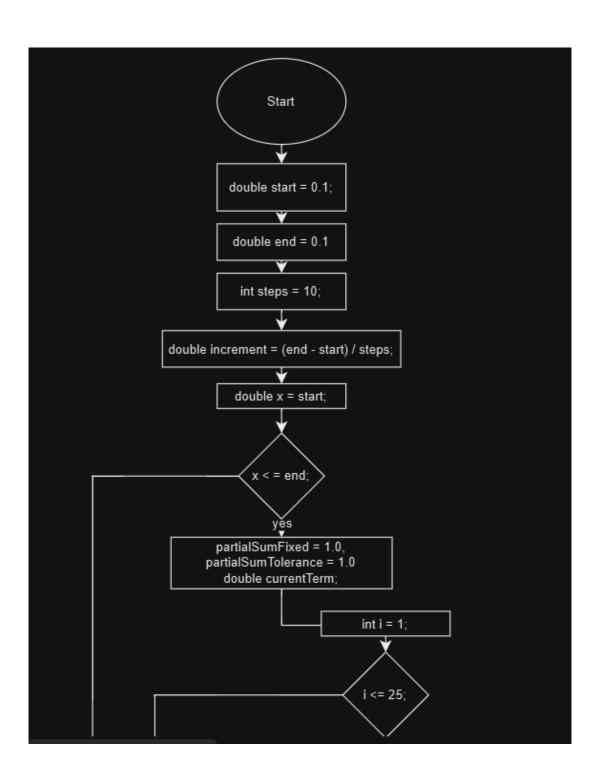

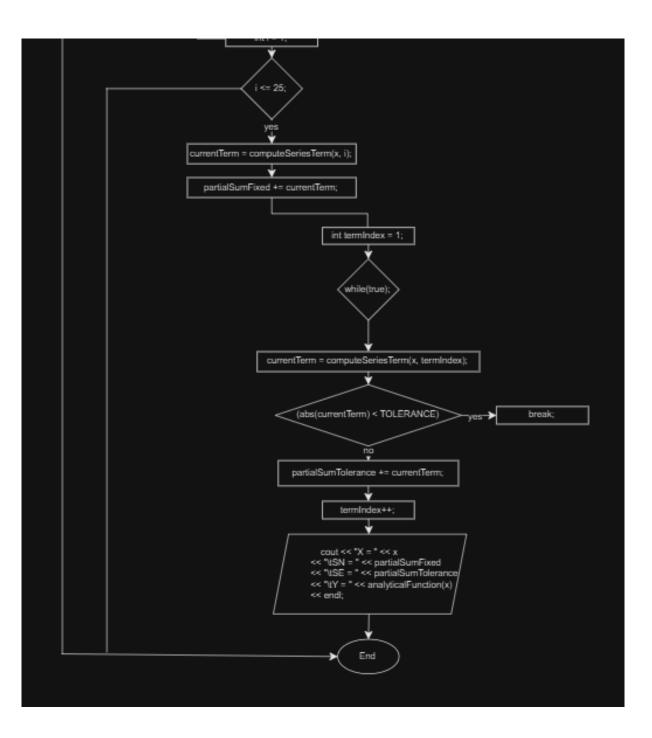
(VNS Lab3 Task1)

```
#include <iostream>
#include <cmath>
using namespace std;
const double PI = 3.141592653589793;
const double TOLERANCE = 0.0001;
double analyticalFunction(double x)
   double angle_cos = cos(PI / 4);
    double angle_sin = sin(PI / 4);
    return exp(x * angle_cos) * cos(x * angle_sin);
double computeCoefficient(double x, int n) {
    double coefficient = 1.0;
    for (int i = 1; i \leftarrow n; i++)
        coefficient *= (x / i); // C_n = x^n / n!
    return coefficient;
double computeSeriesTerm(double x, int n) {
    double angle_term = cos(n * PI / 4); // cos(n * \pi / 4)
    double coefficient = computeCoefficient(x, n); // x^n / n!
    return angle_term * coefficient;
int main()
    double start = 0.1, end = 1.0;
    int steps = 10;
    double increment = (end - start) / steps;
    for (double x = start; x <= end; x += increment) {</pre>
        double partialSumFixed = 1.0;
        double partialSumTolerance = 1.0;
        double currentTerm;
        for (int i = 1; i \le 25; i++) {
            currentTerm = computeSeriesTerm(x, i);
            partialSumFixed += currentTerm;
```

```
int termIndex = 1;
               while (true) {
                    currentTerm = computeSeriesTerm(x, termIndex);
                    if (abs(currentTerm) < TOLERANCE) break;</pre>
                    partialSumTolerance += currentTerm;
                    termIndex++;
               cout << "X = " << x
                    << "\tSN = " << partialSumFixed
                    << "\tSE = " << partialSumTolerance</pre>
                    << "\tY = " << analyticalFunction(x)</pre>
                    << endl;
           return 0;
X = 0.1 \text{ SN} = 1.07059 SE = 1.07071 Y = 1.07059
                              SE = 1.13435
X = 0.19
               SN = 1.13349
                                              Y = 1.13349
               SN = 1.19514
                                              Y = 1.19514
X = 0.28
                               SE = 1.19799
X = 0.37
               SN = 1.25484
                               SE = 1.26163
                                              Y = 1.25484
                               SE = 1.32527
X = 0.46
               SN = 1.31181
                                              Y = 1.31181
               SN = 1.36519
X = 0.55
                               SE = 1.38891
                                              Y = 1.36519
               SN = 1.41404
X = 0.64
                               SE = 1.45255
                                              Y = 1.41404
X = 0.73
               SN = 1.45731
                               SE = 1.51619
                                               Y = 1.45731
               SN = 1.49387
X = 0.82
                               SE = 1.57983
                                              Y = 1.49387
                                              Y = 1.52249
X = 0.91
               SN = 1.52249
                               SE = 1.64347
X = 1 SN = 1.54186
                      SE = 1.70711 Y = 1.54186
PS C:\Users\Solomia>
```

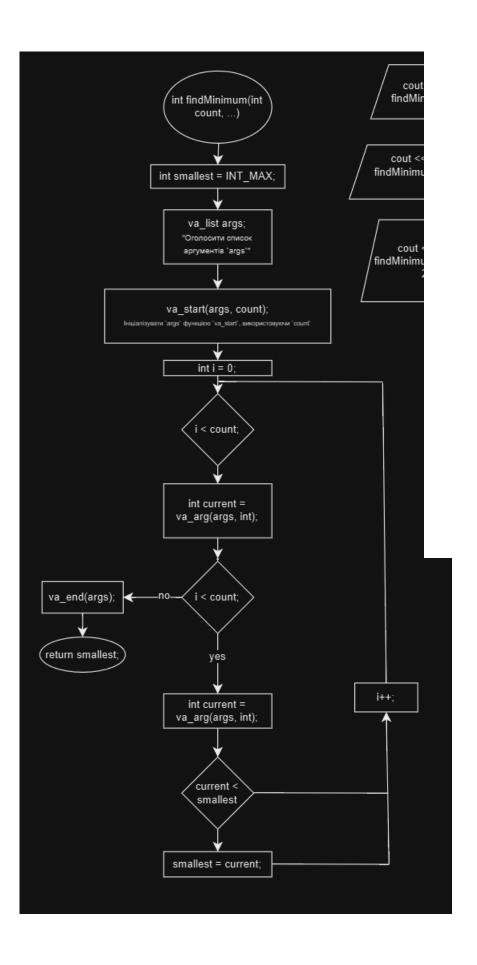

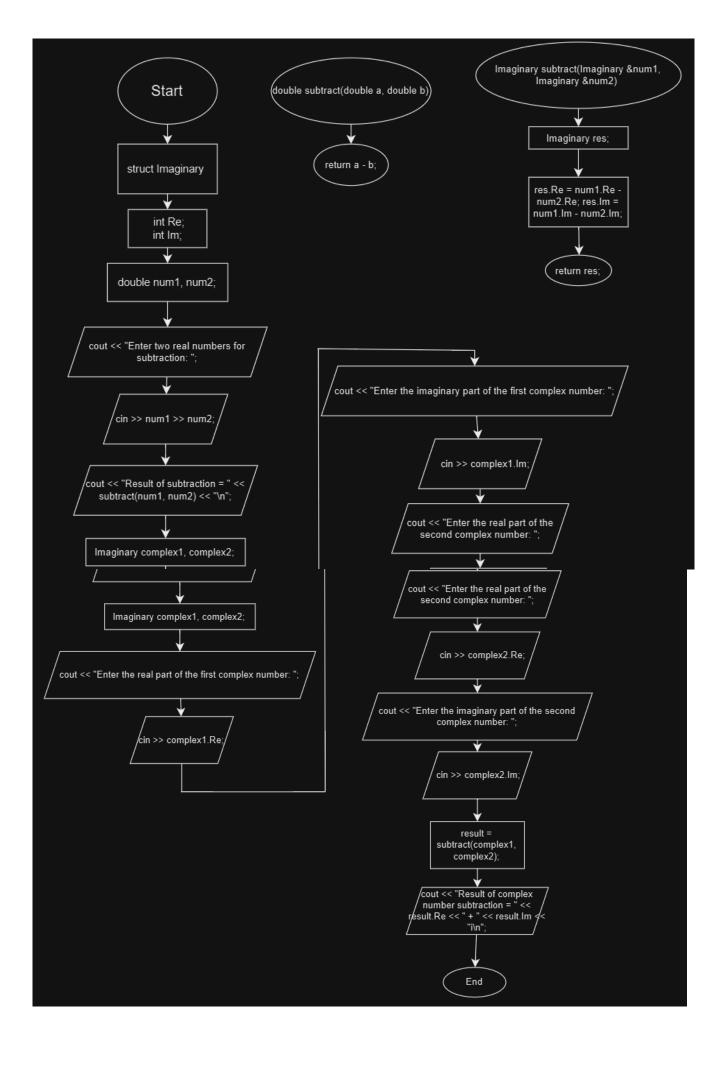
```
(VNS Lab7 Task1)
           #include <iostream
#include <cstdarg>
           int findMinimum(int count, ...)
                va_list args;
                va_start(args, count);
                for (int i = 0; i < count; ++i) {
   int current = va_arg(args, int);
   if (current < smallest) {</pre>
                           smallest = current;
                va_end(args);
                return smallest;
               cout << "Minimum of first 5 numbers: " << findMinimum(5, 3456, -1, 0, -1200, 76) << "\n";
cout << "Minimum of second 10 numbers: " << findMinimum(10, 3456, -1, 0, -1200, 76, 777, 778, 19, 20,-2130) << "\n";
cout << "Minimum of third 12 numbers: " << findMinimum(12, 3456, -1, 0, -1200, 76, 777, 778, 19, 20,-2130, 10739, -10739) << "\n";
    29
30
  Minimum of first 5 numbers: -1200
  Minimum of second 10 numbers: -2130
  Minimum of third 12 numbers: -10739
  PS C:\Users\Solomia>
                                          Start
```

cout << "Minimum of first 5 numbers: " << findMinimum(5, 3456, -1, 0, -1200, 76) << "\n"; $\begin{array}{c} \text{cout} << \text{"Minimum of second 10 numbers: "} << \\ \text{findMinimum} (10, 3456, -1, 0, -1200, 76, 777, 778, 19, \\ 20, -2130) << \text{"In"}; \end{array}$ cout << "Minimum of third 12 numbers: " << findMinimum(12, 3456, -1, 0, -1200, 76, 777, 778, 19, 20,-2130, 10739, -10739) << "\n"; End

(VNS Lab7 Task2)

```
struct Imaginary
         int Re;
         int Im;
     double subtract(double a, double b) {
     Imaginary subtract(Imaginary &num1, Imaginary &num2)
        Imaginary res;
        res.Re = num1.Re - num2.Re;
        res.Im = num1.Im - num2.Im;
        return res;
     int main()
        double num1, num2;
        cin >> num1 >> num2;
        cout << "Result of subtraction = " << subtract(num1, num2) << "\n";</pre>
        Imaginary complex1, complex2;
        cout << "Enter the real part of the first complex number: ";</pre>
        cin >> complex1.Re;
        cout << "Enter the imaginary part of the first complex number: ";</pre>
        cin >> complex1.Im;
        cout << "Enter the real part of the second complex number: ";</pre>
        cin >> complex2.Re;
        cout << "Enter the imaginary part of the second complex number: ";</pre>
        cin >> complex2.Im;
        Imaginary result = subtract(complex1, complex2);
        cout << "Result of complex number subtraction = " << result.Re << " + " << result.Im << "i\n";</pre>
        return 0;
Enter two real numbers for subtraction: 6 5
Result of subtraction = 1
Enter the real part of the first complex number: -2 5
Enter the imaginary part of the first complex number: Enter the real part of the second complex number: 9 7
Enter the imaginary part of the second complex number: Result of complex number subtraction = -11 + -2i
PS C:\Users\Solomia>
```


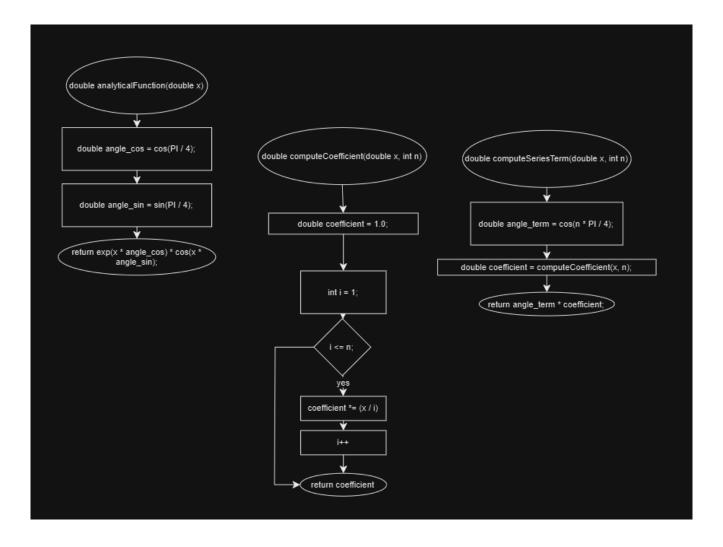
(Class Practice Work)

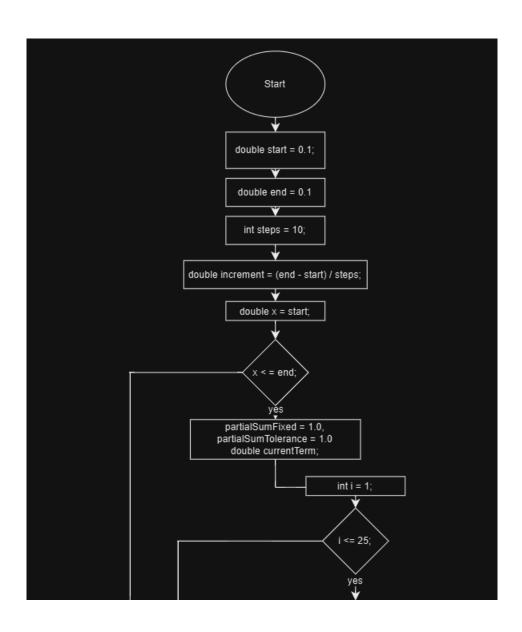
```
#include <iostream>
using namespace std;
const int MAX_BOOKS = 4;
void listBooks(const int available[])
    cout << "\nList of books in the library::\n";</pre>
    for (int i = 0; i < MAX_BOOKS; i++) {
         cout << i + 1 << ". Book " << i + 1 << " - ";
        if (available[i] == 1)
             cout << "Available";</pre>
        cout << "Not available";</pre>
        cout << endl;</pre>
void borrowBook(int available[])
    int choice;
    cout << "Enter number of book , that you want take: ";</pre>
    cin >> choice;
    if (choice > 0 && choice <= MAX_BOOKS)
        if (available[choice - 1] == 1) {
            available[choice - 1] = 0;
            cout << "You take this book:\n";</pre>
             cout << "This book is already taken :\n";</pre>
```

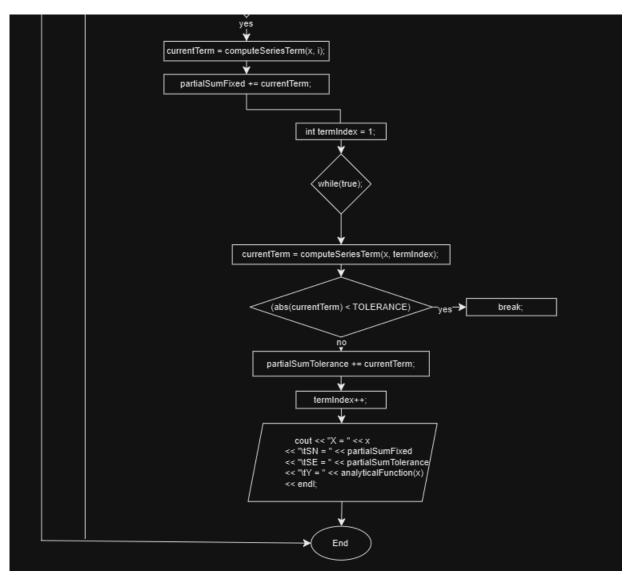
```
cout << "Unknowing number of book.\n";</pre>
void returnBook(int available[])
    int choice;
    cout << "Enter number of book, that you want return: ";</pre>
    cin >> choice;
    if (choice > 0 && choice <= MAX_BOOKS) {</pre>
         if (available[choice - 1] == 0)
              available[choice - 1] = 1;
             cout << "You return this bool.\n";</pre>
             cout << "This book is in library.\n";</pre>
         cout << "Unknowing number of book.\n";</pre>
int main() {
    int available[MAX_BOOKS] = { 1, 1, 1, 1 };
    int choice;
        main_menu:
         cout << "\nMenu:\n";</pre>
         cout << "1. Look all books\n";</pre>
         cout << "2. Take a book\n";
cout << "3. Return a book\n";</pre>
         cout << "4. Exit\n";</pre>
```

```
cout << "4. Exit\n";</pre>
    cout << "Choose operation: ";</pre>
    cin >> choice;
    if (choice == 1)
        listBooks(available);
    else if (choice == 2)
        borrowBook(available);
    else if (choice == 3)
        returnBook(available);
    else if (choice == 4)
       cout << "Goodbye!\n";</pre>
        cout << "Wrong choice. Try again.\n";</pre>
        goto main_menu;
    if (choice != 4) {
        char continueChoice;
        cout << "\nDo another operation? (y/n): ";</pre>
       cin >> continueChoice;
       if (continueChoice != 'y' && continueChoice != 'Y') break;
} while (choice != 4);
return 0;
```

```
Menu:
1. Look all books
2. Take a book
3. Return a book
4. Exit
Choose operation: 1
List of books in the library::
1. Book 1 - Available
2. Book 2 - Available
3. Book 3 - Available
4. Book 4 - Available
Do another operation? (y/n): y
Menu:
1. Look all books
2. Take a book
3. Return a book
4. Exit
Choose operation: 2
Enter number of book , that you want take: 1
You take this book:
Do another operation? (y/n): y
Menu:
1. Look all books
2. Take a book
3. Return a book
4. Exit
Choose operation: 2
Enter number of book , that you want take: \boldsymbol{1}
This book is already taken :
Do another operation? (y/n): y
Menu:
1. Look all books
2. Take a book
3. Return a book
```

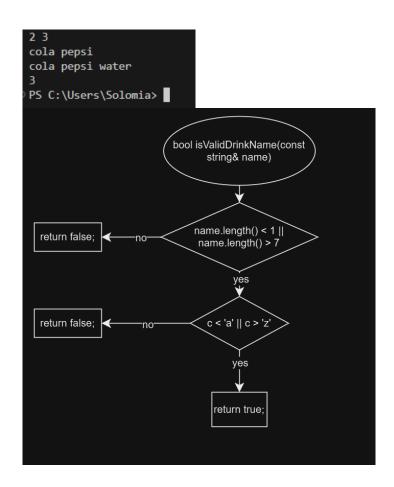

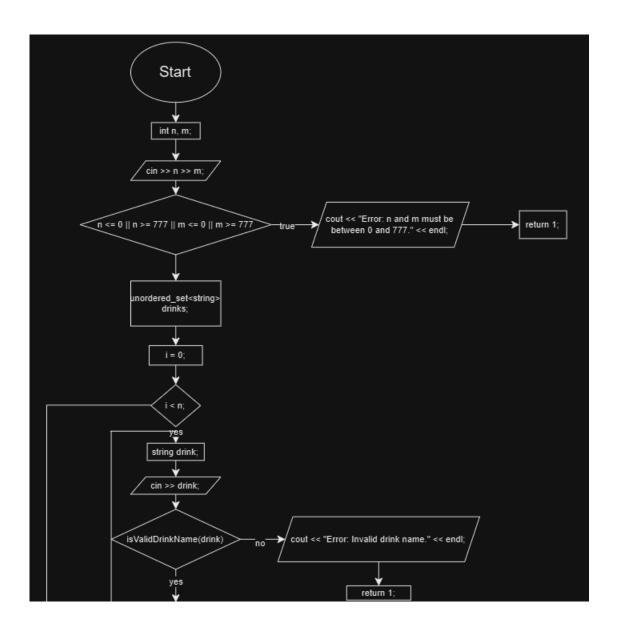

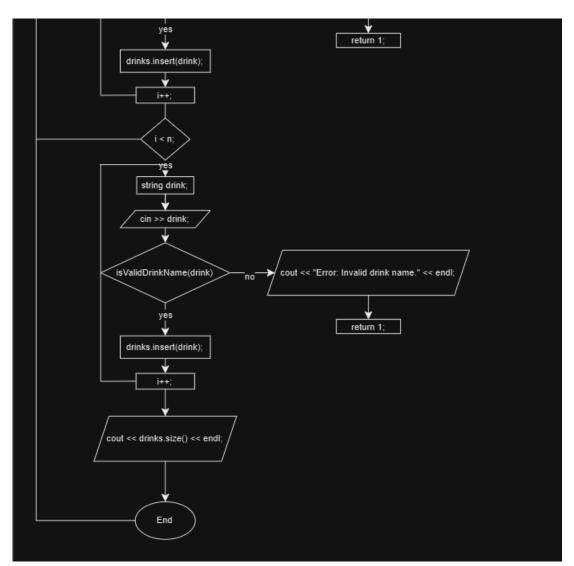

Завдання №6 (Self Practice Work)

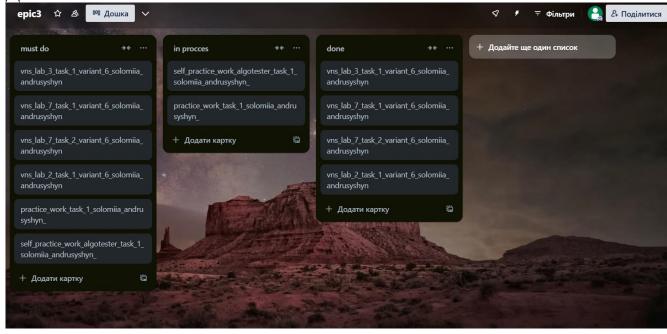
```
#include <iostream>
      #include <unordered_set>
      #include <string>
     using namespace std;
     bool isValidDrinkName(const string& name) {
         if (name.length() < 1 || name.length() > 7)
         for (char c : name) {
          return true;
      int main() {
          int n, m;
          cin >> n >> m;
          if (n <= 0 || n >= 777 || m <= 0 || m >= 777) {
              cout << "Error: n and m must be between 0 and 777." << endl;</pre>
          unordered_set<string> drinks;
          for (int i = 0; i < n; ++i) {
              string drink;
              cin >> drink;
              if (isValidDrinkName(drink))
                  drinks.insert(drink);
                  cout << "Error: Invalid drink name." << endl;</pre>
          for (int i = 0; i < m; ++i) {
             string drink;
             cin >> drink;
             if (isValidDrinkName(drink)) {
                 drinks.insert(drink);
              } else {
                 cout << "Error: Invalid drink name." << endl;</pre>
                 return 1;
         cout << drinks.size() << endl;</pre>
         return 0;
59
```


Дошка Trello:

Висновок: На лабораторній: роботі №3 (еріс 3), я ознайомилась з поняттями ,що таке функції ,цикли, як і де їх використовувати. Опрацювала як працює область видимості та як задавати глобально змінні.